

Розділ 3. ІННОВАЦІЙНІ ІМПЕРАТИВИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ ТА РОЗРОБКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

*П. Г. Банщиків, к.е.н., доцент,
доцент кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
e-mail: spgban@gmail.com
І. В. Прохорович,
e-mail: i.prokhorovych@gmail.com*

АДАПТИВНА БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЯ: МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

**Банщиків Петр,
Прохорович Игорь**
**Адаптивная бизнес-симуляция:
возможности создания
и перспективы использования**

**Peter Banshchikov,
Ihor Prokhorovych**
**Adaptive business simulation:
opportunities for development
and prospects of use.**

Наш багаторічний досвід використання бізнес-симуляції у навчальному процесі дає можливість зробити висновок про те, що ця тренінгова технологія є дуже ефективною для вирішення багатьох навчальних завдань з різних дисциплін. З іншого боку, умовний характер симуляції майже унеможливує її використання для набуття практичних навичок управління реальними бізнес-процесами у різних галузях промисловості.

Кардинальне подолання цієї вади можливе лише за зміни концептуального підходу до розробки самого ядра бізнес-симуляції, зокрема до урізноманітнення та якомога повнішої параметризації алгоритмів, які відтворюють ринкову ситуацію у моделі.

Зрозуміло, що можна надати різних значень ваговим коефіцієнтам відносно ключових параметрів бізнес-симуляції, але ця робота зазвичай не має систематичного характеру. Так, компанії, що проводять турніри на основі бізнес-симуляцій (GMC, Delta та інші), лише один раз на рік модифікують деякі вихідні умови, що дозволяє лише до певної міри уникнути ефекту «звикання» до бізнес-симуляції. Крім того, ці епізодичні зміни не наближують саму модель до рівня практичного відображення в ній реальних процесів певних галузевих ринків.

Таким чином, можна констатувати, що універсальних бізнес-симуляцій, здатних за бажанням замовника у максимально коро-

ткий час адаптуватися до реальних особливостей відомих ринків, сьогодні не існує.

Враховуючи зацікавленість представників бізнесу у моделях, які були б налаштовані саме на відображення реального ринкового середовища, вважаємо за доцільне розробити нову концепцію створення адаптивної бізнес-симуляції та показати перспективи її використання.

У загальному вигляді процес розробки зазначеного типу симуляції зводиться до таких кроків.

1. Формування переліку «універсальних» параметрів моделі, зміна яких дозволяє адекватно описати більшість галузевих ринків, а також встановлення внутрішніх факторів успіху компанії.

2. Розробка алгоритмів і вибір відповідних інструментів, які дозволяють швидко компонувати та змінювати набори параметрів моделі.

3. Створення спеціального інструментарію сканування зовнішнього оточення реальних підприємств з метою оцінки впливу різних факторів на ринкове становище компаній.

4. Розробка дружнього інтерфейсу налаштування ядра бізнес-симуляції на основі встановлених тих параметрів ринку та ключових факторів успіхів, які були виявлені під час дослідження галузевого ринку.

Впровадження адаптивної бізнес-симуляції відкриває нові горизонти її використання для ефективного навчання та підвищення кваліфікації персоналу підприємств різних галузей.

За замовленням користувачів такої бізнес-симуляції можна проводити «командно-штабні навчання» для представників середньої та вищої ланки керівництва компаній. У такому випадку вони зможуть апробувати свої ідеї на моделях, які адекватно відображують реальну дійсність, і водночас не створюють для менеджерів жодних реальних ризиків. Серед питань, які відтворюються у моделі, можуть бути:

- цінова політика;
- нецінові методи конкурентної боротьби;
- якість продукції;
- удосконалення технологічного процесу;
- імідж та соціальна відповідальність компанії тощо.

Крім того, формалізований підхід до сканування ринкових факторів може представляти окремий інтерес для компаній, оскільки на його основі стає можливим проводити експрес-діагностику галузі, або регіонального ринку. Зазвичай подібні дослідження підприємства замовляють у спеціалізованих консалтингових ком-

паніях. За наявності інструментів сканування такі дослідження можна проводити самостійно і будь-коли з різних приводів.

Використання адаптивних бізнес-симуляцій у навчальних закладах не лише створює відомі переваги від запровадження подібних тренінгових технологій, а й дозволяє формувати банк моделей функціонування різних галузевих ринків. Ця обставина дозволяє організувати численні робочі місця віртуальної практики студентів в умовах реальних ринків.

Зазначені перспективи можливого використання адаптивних бізнес-симуляцій роблять їх привабливими, а зусилля на їхню розробку виправданими.

Література

1. Global Management Challenge — Соревнование №1 в мире по стратегическому менеджменту [Електронний ресурс] // Офіційний сайт проекту GMC в Україні — режим доступу <http://gmcua.com/ru/what>

2. Рудая И. Л. Стратегическая деловая игра Никсдорф Дельта: учебное пособие для участников игры. — М.: ЗАО «АНДА», 2000. — 128 с.

3. Опис тренінгу ViAL+ [Електронний ресурс] // Офіційний сайт компанії КІНТ — режим доступу <http://kint.com.ua/ua/vial/description>

*Батенко Л. П., к.е.н., доцент,
професор кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
директор Центру продуктивності Міжнародного інституту бізнесу,
e-mail: batenkoludmila@gmail.com*

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ ПРОЕКТІВ У НЕ ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

**Батенко Людмила
Вопросы формирования
портфеля проектов
в не проектно-ориентированных
организациях**

**Batenko Liudmyla
Project portfolio elaboration
in non project — oriented
companies**

Необхідність забезпечення сталого розвитку компаній в умовах турбулентних коливань і високого рівня непередбачуваності параметрів глобальної економіки потребує від підприємств, з